

С. М. Мостов як, І. І. Мостов як,
А. П. Березовський, О. В. Зрілий, Л. І. Воевода

ШКІДНИКИ ЗАПАСІВ ЗЕРНА І
ЗЕРНОПРОДУКТІВ ТА ОСНОВИ ЗАХИСТУ ПРИ
ЗБЕРІГАННІ І ТРАНЗИТІ
НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА**

**С. М. Мостов'як, І. І. Мостов'як,
А. П. Березовський, О. В. Зрілий, Л. І. Восвода**

**ШКІДНИКИ ЗАПАСІВ ЗЕРНА І
ЗЕРНОПРОДУКТІВ ТА ОСНОВИ ЗАХИСТУ ПРИ
ЗБЕРІГАННІ І ТРАНЗИТІ**

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Умань – 2023

УДК 632.9:632.7:632.982.6

Шкідники запасів зерна і зернопродуктів та основи захисту при зберіганні і транзиті : Навчальний посібник. С. М. Мостов'як, І. І. Мостов'як, А. П. Березовський, та ін. Умань : Видавець «Сочінський М. М.», 2023. 76 с.

У навчальному посібнику для вивчення дисциплін «Хімічний захист рослин» зі спеціальності 202 «Захист і карантин рослин» наведено основні види шкідників хлібних запасів під час зберігання зерна та надано їх опис і характеристику, представлено загальноприйняті методи обліку шкідників. Запропоновано сучасні системи заходів обмеження чисельності шкідників зерна.

Рекомендовано для працівників фумігаційних загонів, фахівців сільського господарства, науковців, аспірантів, студентів профільних вищих навчальних закладів.

Рецензенти:

Олена ДЕМ'ЯНЮК – доктор сільськогосподарських наук, професор, член-кореспондент НААН. Заступник директора з наукової роботи, Інститут агроекології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Павло ПИСАРЕНКО – доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля Полтавського державного аграрного університету

*Схвалено і рекомендовано до друку Вченою радою
Уманського національного університету садівництва
Протокол №7 від 11.07.2023*

©Мостов'як С. М., Мостов'як І. І.,
Березовський А. П., Зрілий О. В.,
Воєвода Л. І. 2023

ЗМІСТ

Перелік умовних скорочень	4
Вступ	5
1. Видовий склад та характеристика домінуючих видів шкідників хлібних запасів під час зберігання зерна	6
2. Шкідливість членистоногих під час зберігання зерна	19
3. Методи обліку шкідників	22
3.1. Методи виявлення явної форми зараженості зерна	22
3.2. Методи виявлення прихованої форми зараженості зерна	24
3.3. Метод феромонного моніторингу	27
3.4. Метод харчових принад	28
4. Методи і засоби захисту від комірних шкідників	30
5. Рекомендовані системи заходів обмеження чисельності шкідників хлібних запасів під час зберігання зерна	38
5.1. Небулізація	38
5.2. Фумігація	38
5.3. Типи фумігації	42
5.4. Волога дезінсекція. Потреба в препаратах при виконанні вологої дезінсекції	43
5.5. Захист зерна і зернопродуктів від птахів	46
6. Фумігація зерна в трюмах суден під час морських перевезень	48
7. Охорона праці при виконанні робіт із захисту зерна і зернопродуктів в період зберігання та в транзиті	54
7.1. Вимоги безпеки під час виконання робіт із застосуванням пестицидів	58
7.2. Вимоги до забезпечення працівників засобами індивідуального захисту та їх застосування	62
8. Питання для самоконтролю	65
8.1. Тести	66
Список використаних джерел	69